

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
 на пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 170 кор.

За границю:

пів рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подвійне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш млости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Руселанових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
 на попереднє застереженє.—
 Рекламації неопечатані
 вільні від порта.— Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесення по 30 сот.
 від стрічки.

Чи се протверезене молодшого покоління,

чи пристрашна паморочка?

(Δ) Підчас сегорічної сесії делегаційної промовляв також п. Романчук і звернувся до спільного міністерства заграничних справ з бажанєм, щоби оно порадило російському правительству, надати свободи народам російської держави, отже й українсько-руському, бо лише тим способом можна завести лад в державі. Сей зворот в промові руского делегата дав привід організації національно-демократичного комітету зазначити своє «значно відмінне становище», і стати в повній суперечности до того старого покоління (до котрого зачисляє і посла Романчука), «що виховало ся, зросло і дострижені костий череняло ся традиційним переконанєм, що руский народ в Галичині аж під Австрією віджив, аж в Австрії найшов щирю батьківську справедливу опіку». Національно-демократичний орган не рад тому, що п. Романчук, «вірний син» вірних «Тирольців Сходу», у своїй щирій лояльности все ще бачить в Австрії і при Австрії єдину запоруку будучности руского народу, бо Австрійське правительство досить уже давно протверезило молодші покоління рускої суспільности з сліпої, традиційної лояльности систематичним утиском рускої народности в Галичині і присилувало їх протерти очи та перевірити підстави тої лояльности, що так кріпко вкорінилася в серцях Русинів».

Національно-демократичний орган запевняє, що «висліди тої перевірки оказали ся поразяючими», бо «критичні досліди історичні потвердили, що майже 500-літнє панованє Польщі не спольщило було так Галицької Руси, як спольщила її 100-літня батьківська опіка Австрії, що «Галицька Русь на тій опіці з національного огляду гірше вийшла, чим славянські народи, що віками стогнали під турецкою кормигою!»

Звідкиж то зачерпнув сей орган ті «критичні досліди історичні», котрі довели его до таких «поражаючих вислідів» сеї перевірки? Ось в останнім випуску Л. Н. Вістника др. Франко в літературній оповістці про III. том Рускої письменности, видаваної п. Романчуком покликає ся на зїзд «русских учених» в 1848 р., де було піднесено,

що «Галичина в часі переходу під Австрію зовсім не була така спольонізована, як зробила ся в 30-их і 40-их роках XIX. в., що «при кінці XVIII. в. ще держали ся русини численні міщанські роди», — отже що се стало ся наслідком «усунення губернїальним розпорядженєм 1818 рускої мови з офіційних людських шкіл» і «відмовлюваня Русинам іще в 1846 і 1847 дозволу на видаванє найневинїйших часописів».

Не хочемо перечати сему, щоби за володарства Австрії не було польонізаційних змагань; виходили они головно заходами архієпископа лат. Анквіча, супроти котрих знов боров ся не без певного успіху митрополит Левицький. Алеж се знов не дає основи до такого односторонного, загального осуду австрійського правительства після злуки Галичини з Австрією, на котрій опіці Галицька Русь, по думці національно-демократичного органу, гірше вийшла, чим славянські народи, що віками стогнали під турецкою кормигою! А вжеж предметова оцінка історичних подій наказувала би не забувати між иншим про се, що н. пр. цїсар Йосиф II. саме тоді зніс кріпацтво і тим визволив також руских селян, коли Катерина II. якраз завела кріпацтво на Україні, що було важким ярмом аж до 1864 р. так яскраво зображеним в творах Шевченка і М. Вовчка, що Марія Тереса і Йосиф II. двигнули вихованє руского духовенства, перед тим крайно занедбаного і темного і тим положили основи до витвореня рускої інтелігенції в Галичині, що Йосиф II. завів рускі катедри на львівськїм університеті, але на жаль самі Русини не вміли покористувати ся тими катедрами, не викладали живою мовою, якою тоді ще говорило «у великій часті» руске духовенство і міщанство, якою почали писати на Україні, але звернули ся до мертвої церковщини підправляваної московщиною. Нац. демокр. орган обминає якби зовсім щось дрібного «слабі проблески за Маркіяна Шашкевича та в р. 1848», по его думці, в суперечности з дійсностю, «літературне поле лежало відлогом а польонізація безупинним і швидким кроком поступала наперед аж до 1860 р. а се тому, бо він станув на одностороннім становищі і запевняв, що «історичні досліди викрили наглядно польонізаційну систему в політиці Австрії супроти Русинів від самого розбору Польщі».

Поминувши ту недостатчу міру в оцінюваню історичних подій нац. демокр.

органом, котрий в діяльности М. Шашкевича і товаришів та в цілім руху народнім 1848 р. бачить лише «слабі проблески», а про літературні почини на Україні висловлює ся, що там під конець 18. ст. «віджило і грімко пронесло ся руске слово», мусить кожного безсторонного чоловіка ударити умисне промовчуванє важних і в своїх наслідках далекосяглих подій, як н. пр. цілої історії Погосинської пропаганди, котра звихнула гарні почини літературні Галицьких Русинів, засїяла нашу рідну ниву куколем, який і до нині годі виполоти, ввела деморалізацію поміж руску інтелігенцію, з якою і нині приходиться вести таку важку боротьбу, занапастила Угорську Русь і витворила обставини, котрі спиняли і по нині спиняють свободний і успішний розвиток руского письменства і національного життя в Галичині.

(Конець буде).

З державної ради.

По відкиненю наглого внесеня пос. Носка в справі наміреного правительством підвищення почтових оплат, приступила палата до дальшої дискусії над промисловою новелею. Принято внесенє меншости, поставленє пос. Пахером, щоби властителям склепів не вільно було брати замовлень на міру, ані робити поправок в куплених предметах.

На сїм перервано наради.

При кінці засіданя президент кабінету бар. Бек відповів на інтерпеляцію пос. Шенерера в справі діяльности міністрів без теки. Підніє, що ся інституція не є новою, а міністер для Галичини засїдає вже від богато літ. Заіменованє обох нових міністрів-земляків, які мають в кабінеті таке саме становище, як инші міністри, наступило в виконаню неограниченого права монарха до іменованя міністрів. Міністри без теки через висказанє своїх поглядів, уділюванє інформацій і рад головно в справах дотично загальної політики цілого правительства, можуть впливати на політику кабінету. Дальше так, як міністер для Галичини має нагоду зайняти ся справами, які дотичать Галичини, так само инші міністри без теки можуть вглядати в правительственні акти, які мають політичне значінє і на які хотять звернути увагу правительства. Відтак на інтерпеляцію пос. Штурма відповів міністер, що в назві Reichskriegsminister не зайшла жадна

зміна. — Слідуюче засіданє в п'ятницю о 12. год. в полудне.

В комісії виборчої реформи раджено в дальшій ході над Буковиною. По промовах пп. Ончула, Вастяна і Ерлера заняв слово міністер внутрішних справ др. Бінерт, заявляючи ся против збільшуваня числа мандатів. Посол Гломбінський старає ся виказати управлене польської меншости до одного мандату на Буковині, опираючись при тім не на урядовій статистиці, яка має бути неправдивою, а на публіцистичних висказах, які оцінюють число Поляків на Буковині на 36—40 000 (замість 27.000 в урядовій статистиці). По промові пос. Пергедьта і відповіді мін. Бінерта, заявив пос. Василько, що і в разі ухваленя внесеня на прибильшенє мандату, могли би єго одержати Поляки тільки в довозі компромісу з иншими народностями, бо самі за мало мають сили. Однак щоби зазначити угодний і толерантний настрій буковинського населеня, бесідник буде голосувати за внесенєм пос. Гломбінського. Після промови пос. Абрагамовича приступлено до голосованя і відкинено внесенє Гломбінського 22 голосами против 18. Пос. Гломбінський зголосив своє внесенє яко вотум меншости.

Відтак відкинено внесенє пос. Хоца, щоби зменшити число німецьких мандатів з 4 на 3, а прийнято 14 мандатів для Буковини і усталено поділ округів зі змінами Абрагамовича відложено дискусію над Галичиною до нині, а прийнято єще число і поділ мандатів в Передарудинії після правительственного проєкту без дискусії і ухвалено по Галичині взяти під дискусію Каринтію і Країну. Слідуюче засіданє нині о год. 5. по полудни.

Вшехпольска брехня.

Як можна було надіяти ся, Slowo polskie мусить тепер відбріхувати всі ті неправди, що в сліпій ненависти до Русинів наплело на рахунок »політичного морду в Сколю«. Отсе державний прокуратор на підставі прасового закона заміщує в Slow-i polsk-ім ось яке спростованє: „Неправдою є, щоби начальник повітового суду в Сколю, Левицкий, був гайдамацким проводирем і щоби сїяв ненависть в Скільщині в душі темного хлопства. Неправдою є, щоби під єго опікою повстала »Січ« і щоби він був єї ініціатором. Неправдою є, щоби причинив ся до повстаня в Сколю і околиці руских Товариств, овіяних духом ненависти до всего, що польске. Неправдою є, щоби в сій роботі найшов начальник суду Левицкий яких небудь помічників, а в особенности, щоби таким єго помічником був судовий адюнкт Сабат. Неправдою є, щоби начальник суду Левицкий спровадив др. Петрушевича з Сокаля. Неправдою є, щоби начальник суду Левицкий був коли небудь гостем в Тов. »Січ«, або колинебудь членом сего Товариства. Неправдою є, щоби повітовий судья Левицкий пересиджував в льокалю Тов-а »Січ« і неправдивим є також твердженє, що »він частійше є в »Січи«, чим

єго там нема«. Неоправданє, щоби начальник суду Левицкий і судовий адюнкт Сабат були стронничими, щоби в Скільщині всі жили під терором січовиків, які голосно перехваляють ся своїми впливами у начальника суду і щоби польске та жидівске населенє мало нагоду пересвідчити ся о тім на власній шкірі. Неправдою є, щоби тамошне населенє жило в безнастаннім страху, щоби якесь збуренє росло в цілій околиці, щоби польске населенє і жидівске не мало в суді оборони, щоби в спорі з Русинами кожда справа з гори була програною.

Натомість правдою є, що так начальник суду Левицкий, як і неменше судовий адюнкт Сабат, є зовсім безсторонними судьями, не беруть уділу в жадній агітації і не дають жадної найменшої причини, щоби їх польске і жидівске населенє могло уважати стронничими».

Однак горбатого і могила не випростує. Ненависть Slow-a polsko-го до Русинів сягає поза границі правди і приличности. В тім самім числі на вступнім місци, оно пишучи про фундацію в Білім Камени коло Золочева ось чим закінчує свої виводи: «Вкінци позволю собі звернути увагу сестри наставниці і на сю обставину, що бажанєм бл. п. тестатора було, щоби до виховуючого заведеня принимано дівчата тільки рим.-кат. обряду і то найбіднійші, не руководячи ся зовсім протекційками, а відай справа має ся трохи инакше і часто межі вихованцями можна чути балачку (gwargę) тих(!), що і за Сян(!) нас бажать виправити і які невинних сікачами мордують(!), а по замордованю вкидають до студні (Сколе)». Навіть в тихі мури монастира вшехпольский патриотник хоче такою підлою брехнею увести ненависть та шизністичне засліпленє! Горе тому народови, що має таку прасу — до добра она єго не заведе!

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Евзевія, Юліяна м.; рим.-кат. Фільомени. — В п'ятницю: руско-кат. Агрипини м.; рим.-кат. Ісаї прор.

— **Новість на нашій сцені.** Наш театр виставив в Тернополи віторок дня 10. с. м. перший раз оперу в 4 діях Стан. Монюшка „Гальяка“ при співучасті військової оркестри. Білети можна замовляти вже від тепер в «Народній Торговлі».

В середу дня 11. с. м. виставить наш театр тоту оперу в 3 бараж в також при участі військової музики.

Дня 12. с. м. має театр переїхати до Підволочиск.

— **Концерт бандуриста п. Хоткевича** відбуде ся в неділю 8. с. м. в Бучачи в великій салі «Рускої Бесіди». Початок о год. 8. вечером.

— **В Кутах н. Чер.** відбуде ся дня 7. с. м. в салі Штеттера заходом »Рускої Бесіди« аматорске представленє комедії І. Франка »Учитель«. Початок о 8. год. вечер.

— **В Перемишлі** буде дня 7. с. м. фестин на Замковій горі на дохід тов-а »Українське жіноцтво«. Початок о 3. год.

— **П-на Сальомеа Крушельниця**, оперова співачка, виступає тепер до кінця серпня с. р. в опері в столиці Бразилії, Ріо де Жаней-

ро. Театральна критика розпливає ся над голосом нашої славної землячки.

— **Із Стрийщини** пишуть нам: Гаразд завитав вже і до нашого села, Лукавиці нижньої. Село, що стояло колись низько морально і материяльно, нині заходами бувшого сьвящ. Олек. Мійського і богослова Семена Шпіцера піднесло ся значно. Доказом нехай послужить от хочби се, що сего року засновано у нас пожарну філію „Сокола“ на статутах львівського «Сокола», що маємо завдячити лише п. С. Шпіцерови. Перші загальні збори відбули ся 4. червня с. р. На се сьвято зібрали ся всі сьвідомі місцеві селяни, старші і молодші, прибуло рівнож чимало селян із инших сіл.

На збори з рамени стрийського «Сокола» приїхали п. Ярослав Кисілевський, голова «Сокола» і академик Калуский. П. Кисілевський отворив загальні збори гарною промовою, пояснюючи селянам статут та вказуючи на користь, пливучі для села з такого товариства П. Калуский перевів з членами, яких вписалось 30, вправи і пробу з сивавкою. Головою вибрано п. Миколу Гошовського, півця церковного, котрий дав запоруку, що новозаснований «Сокол» під єго умілою рукою, розвиватись ме як найуспішнійше. По зборах піаним вечером розійшлись одушевлені соколи домів, співаючи пісні «Ще не вмерла» і «Не пора».

Однак не бракує в селі і хрунів, котрі в так короткім часі відважують ся вже підюджувати жандармів против нашого молоденького «Сокола». Та се не спинає та не відстрашує сьвідомих селян від дальшої роботи. Тепер заходять ся коло відновлення читальні «Просьвіти», яка ізза киричї двірських підлявків була упала. — *Громадянини.*

— **Санкція законів.** Wiener Ztg. оголосила санкцію законів ухвалених галицким соймом що до консервації регуляційних робіт горішного бігу Гнилої Липи, Висли і Сяну в тарноберезкім повіті, Золотої Липи, потока Дуни і лівого берега Дунайця в двох місцях.

— **Іменованя та перенесеня.** Перенесені учителі гімназійальні: Ів. Демянчук в Станиславові з польської до рускої гімназії, Ант. Гоборский з Бережан до Нового Санча, Ів. Ярош з Коломиї до Подгуржа, Войт. Краевский з Нового Санча до Подгуржа, Стан. Леонгард з Нов. Санча до Кракова (V), Ів. Магера з Нов. Санча до Кракова (V), Мад. Млодичский з Бродів до Львова (V), Стан. Намисл з Перемишля до Тернополя (польск. гімн.), Ів. Око з Стрия до Львова (VI), др. Ів. Пишковский з Бродів до Львова (V), др. Вл. Семкович з Тарнова до Львова (V) і др. Каз. Врублевский з Тішина до Львова (V), а в реальних школах: Ал. Вележинський з Коросна до Станиславова, др. Ант. Корчинський з Кракова і Ріш. Ординський з Бохні до Кракова (I). — Гімназійальними учителями іменовані супленти: Ст. Барткевич з Золочева для Бродів, Фр. Боярский зі Львова для Коломиї (польск. гімн.), Ст. Боровичка для Сянока, Ілар. Бриквич для рускої гімназії в Тернополи, Вол. Бурштинський зі Львова для Станиславова (польск. гімн.), др. Людв. Биковский з Перемишля для Самбора, Ст. Фішер з Вадовиць для Тішина (польск. гімн.), Лев Гаванський зі Львова для Станиславова (руск. гімн.), Ст. Голомб для Тарнова (I), Кл. Гамер для Ясла, Л. Гординський зі Львова для Ряшева (II), Ал. Ключинський для рускої гімназії в Перемишлі, Ром. Кестлих зі Львова для Тернополя (польск. гімн.), Пав. Ковальский з Перемишля для Бережан, Ів. Кубрлєвич для Стрия, Зд. Лултис з Перемишля для Дрогобича, др. Пав. Мазурек для Львова (II), др. Ів. Милян зі Станиславова для Коломиї (польск. гімн.), Каз. Нагорєцкий з Кракова для Мільца, Генр. Осуховский з Тернополя для Коломиї (руск. гімн.), Марко Пекарский зі Львова для Бродів, Адольф Подвишинський з Самбора для Львова (II), Ян. Призінський з Кракова для Тарнова (I), др. Мих. Рец (катехит) для Тарнова (II), Жигм. Рейс з Золочева для Бродів, Мих. Сенк для Тарнова (II), Вл. Рильский зі Львова для Бережан, Фр. Смолька зі Львова для Ясла, Теод. Стах з Кракова для Подгуржа, Ів. Шток зі

Львова для Бережан, Ів. Стонавський (еванг. катехит), для Тішина, др. Жигм. Тарлинський з Кракова для Тарнова (I), Кар. Владика з Бохні для Нового Торга, Мар. Вуйцикевич зі Львова для Мільця, Ст. Вольний для Вадовиць, Йос. Захара з Тернополя для Сянока і др. Ант. Битконовський (катех.) для гімназії св. Анни в Кракові. Учителями реальних шкіл іменовані супленти: Ів. Феля з Тарнова для Живця, др. Йоах. Френкель для Снятина, Мих. Гвідий з Ярослава для Живця, Теодор Грицак з Перемишля для Станиславова, о. Теодозий Лежогубський (катех.) для Львова, Ст. Морочич зі Львова для Коросна, др. Жигм. Мотилевський для Львова (II), Бр. Ольшевський з Кракова для Коросна, Вл. Рембач для Львова (I), Л. Зільберман з Тернополя для Ярослава, Альфр. Сталь зі Львова для Снятина, др. Ст. Шидельський (катех.) для Львова (II) і Михайло Боровий (катех.) для Снятина.

— **Огні.** Оводі згоріло в Добротворі, камінецького повіта, 50 будинків. — В Сановій коло Підгайців знайшов огонь дня 30. червня 9 господарств. При ратунку визначився пожежарний „Сокіл“ з Зарванці.

— **Межі Русинами а Поляками в Парані** (в Бразилії) витворилися наслідком вшехпольської агітації ворожі відносини. В колонії Барра Фей побудували Поляки школу, котра стала пустою, бо не було учителя Поляка. Русини спровадили собі учителя-Русина, наняли дім на школу і почалася наука. За те вшехпольські напали на руских колоністів в польських газетах, що они посьміли ширити роздор на колонії.

— **Вартість академічної карти легітимацийної.** На письмо студентів краківського університету в справі арештованя студентів за демонстрацію мимо показаня ними легітимацийних карт, сенат відповів в отсей спосіб: Що до легітимацийних карт академічний сенат звертає увагу, що той документ має вправді вельми важне значінє для ствердженя імени і назвища та урядового характеру єї оказителя, але ніяк не має такого значіня, аби мав охоронити посідача від тимчасового придержаня поліційними органами в тих випадках, коли має ся доставити дотичну особу на поліцію задля сейчасового єї переслуханя. Навіть посла до парламенту в разі прихопленя на горячій вчинку не можуть заступити ся легітимациєю від сейчасового переслуханя. Тяжко жадати, аби лична нетикальність була для академіків в ширших межах, як обсяг, в яким она служить послам до державної ради і до краєвих соймів.

— **З залізниць.** Дня 18. мая с. р. отворено поміж стациєю Подседіце і перестанком Требіш-місто перестанок Длашковиц для руху особового і пакункового. Білети продає ся в поїздах, а за пакунки платити ся при відборі.

— **Виділ Руского Тов-а педагогічного у Львові** розписує конкурсе на принятє учениць до Інституту св. Софії (ул. Крижова ч. 14). Інститутки отримують: опіку, поміщенє, харч, світло, услугу і наукову поміч, до чого виділ постарав ся о кваліфіковану учительку. Услівя принятя: Місячна оплата 45 К, одноразова оплата за уживанє меблів 8 К, вписове до товариства 2 К. За пранє доплачує ся 1 К місячно, а за уживанє фортепяну річно 5 К. Інститутки мусять мати відповідну скількість біля, постіль і ліжко. Зголошеня належить присилати на руки члена виділу п. Герусівського у Львові, ул. Сикстуска ч. 47 найдалше до дня 10. серпня с. р.

— **Бурса в Снятині** прийме 30 учеників, а крім того одного ученика з 4. класи реальної безплатно на інструктора, котрий би умів уділяти питомцям науку французского язика і математики. Бурса прийме лише добрих, сильних і здорових учеників з школи реальної і кількох з 4. класи народних шкіл, котрі опісля хотять ходити до шкіл середних. Услівя принятя: 1) Батько чи опікун має бути членом Тов-а Рускої Бурси в Снятині і платити місячно по 1 К вкладки; 2) місячна оплата

20—5 К готівкою або віктуалами; 3) за зужитє инвентаря і за пранє 7 К одноразово; 4) ученик має мати 6 пар біля, 4 простирала, 2 пошевки, 2 ручниці, 4 хустинки, 6 пар шаркантик або онучок, подушку, ковдру або верету, добре убране і 2 пари обуви; біля має бути значене. Поданя треба вносити найдалше до 15. серпня на руки о. Фил. Огоновського, радника і пароха в Снятині. До поданя долучити треба: свідоцтво шкільне, метрику хрещеня, свідоцтво убожества, підписане парохом і громадским урядом, та переписну картку на відповідь. Сьвященників, особливо снятинського повіту, просить ся о оголошенє сего конкурсу в церкві.

До св. Землі! В перших днях вересня вибираєсь руске паломництво до Єрусалиму, Вефлєєму і пр. Паломництво триває три неділі, з чого повних вісім днів в Єрусалимі і околиці. Ціна їзди з повним удержанєм за цілий час паломництва I кл. 450 К, II кл. 400 К, III кл. 300 К. Зголошеня приймає до дня 1. серпня 1906 н. ст. комітет паломництва до св. Землі. — Львів, пл. св. Юра ч. 5.

Наука, штука, література

— **З концертної саї.** І знова епохальна хвиля прогомніла вчера у нашому музичному життю — на жаль мало знайшлося таких, що схотіли бути єї свідками. Дарма, що молоде тов-о „Бандурист“ так гарно записалось в пам'яті нашої громади своїм першим концертом, дарма, що афіши аж приманювали на причуд гарними точками програми та личностями їх виконавців, дарма, що день концерту був одним з найдогідніших в місяці — публіка явилась в доволі малім числі і вгнала молоде товариство в значний дефіцит. Однак „Бандуристи“ не перестануть працювати, у них сила і воля а іскру ту святую, що тліє, не в силі матеріяльне неповодженє згасити!

Я хотів залишити точніший звіт з сего прегарного концерту — бо для тих що були єго свідками, звіт злишний, а я боюсь, щоб мої сухі слова не стемнили їх ясного вражіня, якого перцепції не заперечуть — для тих же, що з байдужности не явились, звіт буде єще байдужніший — колиж мимо то я се вчинити задумав, то голownie для тих, що живо інтересують ся течіями на нашім музичнім полі а лиш для фактичного браку спромоги не мали щастя почути сего, що ми учорашньої днини чули.

Хор мужеский „Бандуриста“ про котрого склад і силу вже по першим єго виступі в зимі наша преса широко заговорила — виступив вчера з трема великими творами, виявляючи передусім технічне виконанє та елементарну силу звуку. „Боева пісня“ Schubert-а хоч як она форсована і доволі монотонна, задля частого повторюваня одного і того самого мотиву в одноставнім маршовім temp-і, зробила відповідне вражінє завдяки сьвіжости голосів подвійного хору. У місцях, де починають через впаданя сьвідлати оба хори — аж в в кінці зливають ся в оден — вийшла в повні питомі характеристики сеї пісні. — Слідуючі два твори виконано з супроводом оркестри військової 15. пп. Інтерпретація Grieg-а „Landerkennung“ вийшла впрост знаменито. Unisono було чисте як слеза, а завдяки незрівняному поведеню акомпаніяменту в тім місці — оркестра вповні відповіла. Сольо барітонове в тім творі яко вступ до unisono а відспівав п. Чайківський, а краска єго голосу гармонізувала як раз з духом тексту. Третім з ряду і послідним був твір R. Wagner-а з опери „Lohengrin“ II. дія III. сцена, подвійний хор мужеский з оркестрою. Колиб хто з неявивших ся на концерті бажав почути сей твір — муєв би хіба їхати у Відень на цикль Вагнерівський до Hof-опери, бо тут у львівській опері ніколи єще сего хору цілого без проущеня певної скількості тактів не виведено. Бандуристи

боролись як льви з труднощами сего кольо са музичного а бій сей лишив їм на кождім моменті лиш оден великий триумф побіди. Temp-а були дуже відповідні а партія Heergufer-а знайшла досконалого речника в особі п. Гарасевича — колиб лишень був більше рішучо голосив королівську волю, був би єще збільшив одушевленє — яке огортало приклонників Wagner-а. Всьо те провадив умілою рукою проф. Смолинський — безпретерсональний але поважно трактуючий справу дірігент „Бандуриста“, за що належить ся єму щирє признанє і дяка.

З правдивим чувством радості приходиться мені розказати також про сольові продукції сего вчерашнього артистичного піру. П. Садовський дуже влучний зробив вибір що до своєї програми. Чайковського „Nocturne d-moll“ як Grieg-а „Wächterlied“ і „Elfentaur“ дуже підходять під душу єго скрипкової інтерпретації, за те айбрав заслужені оплески. Коронною продукцій були безперечно корцерт e-moll Beethoven-а сольо фортепянове в супроводі оркестри п. С. Дністрянської і сольослівн п. А. Крушельницької.

Нехай тішать ся „Бандурист“ сим щастєм, що удостоїв ся так гарної прислуги сих зьвізд наших — а ми вдячні Бандуристам, що завдяки їх симпатичним малісьмо нагоді скупатись в мори божежских вражінь. П. Дністрянська се одна з тих у нас так рідких одиниць — які мають усі дані до сего, щоб не абсорбуючись занадто буденними житєвими родинними справами — дати артистичним змаганям душі своєї волю. — Не перестає на тім, що уже осягнула — невпинно дальше студіює. До продукції засіла з легенькою тремою — однак в частині Allegro con віо розвинула свої скарги так, що в дальших двох частинах Largo і Rondo-allegro ціла каскада тонів поважного Bethowen-а скупала душі слухачів. Пасажи, яким півнітка надавала через accellerand-а більше заокруглений характер — слідив уважно капелішник п. Конопасек і панував над акомпаніяментом цілковито — лиш місцями скрипки I. за зимно трактували річ а флет затер так чудне закінченє Larg-а своєю неповздержливістю. Технікою та силою удару збудила півнітка подив, який в бурі оплесків знайшов наглядно свій вислів.

Другою перлою сего концерту був спів п-ни А. Крушельницької. В розвою штуки співацької майже кожда одиниця в тім напрямі талановата слідить за творами, якіб найлучше відповідали чито економії голосу, чито скалі, чи красці даної індивідуальности. Кінчить ся сей процедер аж тоді, коли співак чи співачка починає путь по просторому безмежному степу артистичного житя — тоді не все можна вибирати а зглядно не повиннось потребувати вибирати.

Вчерашній виступ п. Нусі доказав, що співачка почала уже путь артистичного житя, на широкий сьвіта шлях лет свій звертає. До недавного попису у Фільгармонії — добирала собі твори на концерти — від попису, де так хорошо промостила собі дорогу цьвітами, хоч посеред в більшій часті шовіністичної публіки навіть на поли музики (Рецензент „Stowa P.“ нарочно поминув єї в звіті) зачистити себе може до тих, що з свідоцтвом може уважитись на труднійшій партії а свідоцтвом найлучшим відданє Mascani-ого арії Santucci з опери „Cavalleria rusticana“. Обі пісні Чайковського — лежали так знаменито в голосі співачки, що слухачі віддих здержували, щоб не стратити ані одного тона-перлини. Очевидно так довго не замовкли оплески — поки наддатком концертантка не окупилась. Акомпаніямент фортепяновий спочивав в умілих і справних руках п. Т. Шухевича.

Не можу поминути мовчки єще одної обставини. Всім звісно, скілько роскоши душевої а також скілько матеріяльної підмоги для бідніших товариств придбала уже до сего часу п. Нуся своїм чудовим голосом. Колиж під теперішню піру ми муємо єю попрацати

на довгий час, на час дальших студий за границею — то в першій мірі нехай буде нам вільно подяку сердечну й зложити в імени усіх інтересованих за Єї дотеперішну поміч. Ступай в сліди Твоїй славної Сестрички, наша Надіє — пращай та не надовго — ми у воріт сьвятині, яку збудуємо; ждати Тебе мемо — лиш пам'ятай і не забудь, щось України дочка, щось серце нам винна.

М. Волошин.

Телеграми

з дня 4. липня 1906.

Петербург. Здоров'я царя має бути не дуже добре. Цар має виїхати з родиною над фінський залив, де міг би підкріпити своє здоров'я.

З Харбіна доносять, що в манджурських і західно-сибірських військових закладах настали розрухи. Жовніри грозять насильством, если їх не відвезуть домів до Європи.

Білгород. Вибори до скупщини вже покінчили ся. Вибрано: старорадикалів 90, молодорадикалів 49, націоналістів 16, поступовців 5, соціаліста 1.

Наша критика.

(„Хрунь“).

Бучач 25. червня 1906.

Високоповажаний Добродію!

Ви знаєте, яку мені обиду і кривду нанесли „Діло“ неоглядним поміщенням брехливої кореспонденції про ювілей бережанської гімназії. Кинути комусь прилюдно зневагою „хрунь“ і то в головнім органі народовців, зневажити в сей спосіб, не кажу, чоловіка заслуженого, бо до сего претенсії не мав я ніколи — але людину, що ніколи не спроневила ся свому народньому стягови, а стоячи при нїм твердо і непохитно, випала за час своєї 25 літної, жвавішої участі в народній роботі неодну гірку чарку, котра за свої пересвідчення і роботу по силам, мусіла скитати ся 10 літ по мазурах, а за 18 літ державної служби мусіла переносити ся 10 разів з місця на місце, котра за час сотрудицтва свого при „Новій Реформі“ в статях „Z Rusi halickiej“ робила безнастанну рекламу і партії „Діла“ і його організації — се просто річ нечувана і нікчемна. За мою літературну роботу осудив мене нинішній проводир звісного літературного конвентикля — Франко. Зразу сьвітлив мені бак, а коли я не став його беззглядним обожателем — він в чужій бо варшавско-польській часописі „Правда“ назвав поезію моєю впливом „blagi i ciemnoty“. За свою роботу по провінціоанальних товариствах, по читальнях, за свої промови по вечерицях в честь Шевченка, за свої безчисленні відчити наслухав ся я лайки від Поляків і наших Тунгузів — за те, що дивлю ся може троха ширше і тверезіше на сьвіт і людей, що вглянувши нераз поза границі Галичини бачив роботу чужих, а знаючи з науки ество духової і політичної праці других народів, не бою ся і не вагую толкувати про наглядний декадентизм на овиді наших ідеалів і сьвятотців, що бачу лиш слова а діл мало, що виджу са молюбетво передовців, лїнь і неробство молодїжи, карколомну і просто штубацку політику нашого „Діла“, випив я знов неодно, будучи еще в Коломиї, а сего року в „Молодій Україні“ і в „Громадскім Голосі“. Пайдократизм бажав би мене бачити на своїй службі, наколи навчений твердою школою життя бачу всю шкідливість сеї течії, бо она реве вправді мов Дніпро, але стогне як баба, а робить тільки, що авантюрує себе і наше мужицтво. Зраджуючи пляни тактичної роботи, доводить до сего, що противникови не тяжко обдумати средства оборони, а бідному мужикови, якого рани лиш заогнено без вигляду на їх загосне, не остає нічо, як лізти самохіть на багнет, наколи менери сеї безглуздої роботи сидять собі вигідно за зеленими столами, бо є они за лїниї, щоби совісно розслїдити условини громадянсько-провінціоанального життя і надто дурні, щоби показати мужикови певні стежки виходу з його невідрадного положеня. Нема кому бачити, як з року на рік меншає наш заробіток духовий; як універстецка молодїж наша затроївши собі голови нарванними космополітичними утопіями, відтягає ся від позитивних здобутків знаня і науки. Чимраз мен-

ше Русинів кандидатів до всіх дикастерій, нема кандидатів адвокатури, нотаряту, медицини, чим раз більше лїнства між молодежию в школах середних, чим раз більші претенсії до нечисленних професорів-Русинів, яким хіба забувати на всі вимоги справедливости, щоби лиш форсувати неробих недолітків — того всього, як кажу, нема кому бачити, але є кому плюгавити ся взаїмно в скандальних процессах, є кому вести політику безголовя, є кому ображати своїх таки людий, є кому відбирати охоту до праці всім, що зразу певно ширі і охочі, відтак обезсилені і знеохочені незаслуженими напастями і клеветами, плюють врешті на все, бож і їм не стає сили і терпцю. Чуж така робота, що концентрує ся в кличу „calumniare audaciter“ не є водою на млин наших недругів, хочби для „Галичаніна“? Чуж не справедливо закупив він собі і то дуже їдко в такої роботи в суботнішнім числі, обговорюючи сю скандальну кореспонденцію в ч. 115. „Діла“. Шкода, що не додав: „Ходіть ви до нас на науку, подивіть ся, як ми своїх правдивих мошенників прикриваємо, і як ми наші дійсні лайдацтва тупіємо — але ви нам не рівня, коли навіть свої їх ширих і визначних людий умієте лиш паскудити“.

Справді не знаю, чи є між видійшими Русинами хочби один чоловік, який не удостоїв би ся лайки „Діла“. Не кажучи про Олекса Барвіньського, Вахняніна Натала, але навіть Романчук, Кулачковский, Олесницький, Колесов, Студинський, всі владки теперішні і многі інші — отсе жертви клеветливих напастей! І се має бути мораль органу, що має лучити, не роздунувати, що має заступати інтереси нації, партії, ідеї, клича і т. д.

За свою обиду я повинен був внести жалобу до суду, але я вдоволив ся лиш спростованем, бо не хоче ся мені лізти в багно процесів, в якім може бути до лица кому иншому — але як по 25 літах ширій роботи по змозі і силам, хочби лишень в літературі, не має ся еще довіря на тільки, щоби редакция партійного органу хоч хвилики не подумала над тим, чи добре буде, не спитавши вперед свого чоловіка, містити против него обидливі клевети без попередного провіреня — се болить і дуже болить більше може, чим сама обидя, яка містить ся лишень в слові „хрунь“.

Нині кажу: „гірка служба“ для народу серед таких обставин — а Ви високоповажаний Добродію, коли ласкаві, покористуйте ся тим субетратом, який Вам даю в отсім листі моїм і на підставі сего також, що я подав в спростованю, напишіть кілька слів твердої гіркої правди. Нехай у тім слові Вашім скристалїзує ся кривда не лиш моя, але передовсім кривда тих, що перейшли через алембік Катонів з улиці Баторія ч. 24. і кривда рускої культури, якій певно не до лица так понятій ареопагітизм.

Щиро і сердечно Вас здоровлю

В. І. Маслик.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8 40 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10 50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і сьвята)
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9:25* (13/5—9/9)
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5 23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамче.

„ Підволочиск	7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*
Зі Львова з головного двірця відходять:	
До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10 40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3:14 (18/5—9/9).
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*.
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзци	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:40
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10 05* (від 1/5 до 30/6) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. сьвята).

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2 32, 6:27*, 10 02*.
Примітка. Поїзди посишні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.
Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілень в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Colosseum в пасажи Германів при ул. Соняшній у Львові. від 1. до 15. липня 1906. **Нова сензацийна програма.** Щоденно о 8. год. вечер представлєня В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представлєня. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9. **Йосиф Дельневич**, іспитований і конвельний майстер, член тов. „Зоря“ у Львові приймає до будови: Церкви, парохіяльні доми, школи, читальні і прч. після власних і чужих плянів. **Львів, ул. ЗАМАРСТИНІВСКА Ч. 26.** (3—3)

Контора виміни ц. к. упр. гал. акц. **Банку Гіпотечного** купує і продає всякі папери цінні і **МОНЕТИ** по найдешевшій курсі деннім не числячи ніякої провізії.